

efter at man nu er kommet ind paa ikke at ville have midlertidige Finantslove, ser jeg ikke rettere, end at, naar man overhovedet vil ind paa at stoppe Guller i Grundloven, kan man ikke undlade ogsaa at have dette for Die, hvad der bør gjælde i det Tilfælde, at Finantsloven ikke bliver færdig til den 1ste April, eller at Finantsloven bliver forkastet af et af Thingene. I et saadant Tilfælde vilde det efter min Formening være aldeles uforsvarligt, om man vilde mene, at der indtraadte en Tilstand, som udsatte hele Statsmaskineriet for at gaa i Staa. Det kan og bør ikke være saaledes. Og paa den anden Side vilde det være et meget stort Fremstridt, om man saamtidig med, at man har slaet de midlertidige Finantsbevillinger ihjel, kunde komme til, jeg vil ikke sige at ihjelslaa de provisoriske Finantslove, men til at indrette det saaledes, at der ikke kan blive Spørgsmaal om saadanne, fordi der ikke er nogen Brug for dem. Det som med andre Ord forekommer mig at være det Ultraa-værdige, er det, at selve Grundloven giver en Regel for, hvorledes der skal forholdes for det Tilfælde — som man maa haabe bliver sjældent — at der ikke er en ordentlig Finantslov til Stede den 1ste April, altsaa i det Dieblit, da der skal være en saadan til Stede. Nu kan det ganske vist være vanskeligt at formulere de Regler, som skulle gjælde; jeg imødeser naturligvis Kritik over den Maade, hvorpaa mit Forslag i den Henseende er affattet; men det forekommer mig dog, at den Regel, som jeg foreslaar, er brugelig. Jeg skal iøvrigt kun sige om den, at jeg ved dens Affattelse, saavel som ved Affattelsen af en anden Bestemmelse i mit Forslag, som jeg ret strax skal komme til, har gjort mig al Glid for at undgaa Alt, hvad der kunde opfattes som polemisk. Jeg har villet undgaa enhver Udtalelse, der kunde opfattes, som om jeg tog Parti for en eller anden Anskuelse, som tidligere er kommet frem. Den Regel, som jeg foreslaar at skulle gjælde for det Tilfælde, at man ikke opnaar at faae en Finantslov i Stand til den 1ste April, er overensstemmende med, hvad jeg mener er det Naturlige og Rimelige i et saadant Tilfælde. Den er stemmende med det Resultat, hvortil jeg mener, at man, om jeg saa maa sige, ad videnfabelig Wei maatte komme, naar man tog sig for at undersøge det Spørgsmaal, hvad der skal og bør gjælde, naar der ingen ordentlig Finantslov er vedtagen ved Finantsaarets Begyndelse. Jeg undlader af let fattelige Grunde at sige, hvilket Resultat jeg mener, at Rigsretten eller Domstolene eventuelt maatte komme til i det paagjældende

Tilfælde; jeg siger kun, at hvad jeg foreslaar, er det, som forekommer mig naturligt, rimeligt og billigt. Derfor siger jeg, at hvad enten man mener, at det, jeg foreslaar, er stemmende med, hvad der nu maa antages at følge af Grundloven eller at ville blive statueret af Domstolene, saa maatte man vel kunne enes om at sætte ind i Grundloven, hvad man i og for sig anser for fornuftigt og rimeligt. Og det er korteligt udtrykt dette, at naar man ikke har vedtaget en Finantslov for det følgende Finantsaar, saa maa Alt blive ved i den vante, rolige gamle Gænge. Man maa ikke blot vedblivende optræve Skatterne efter de bestaaende Skatte-love, men ogsaa være berettiget til at afholde de Udgifter, som have Hjemmel i de bestaaende Love, og til at holde alle Institutioner i Gang paa sædvanlig Maade. Ligesom man derimod ikke paa Lovgivningens Omraade kan faae noget Nyt sat i Værk, medmindre dette Nyh saar sin Sanction af alle Lovgivningens forskjellige Faktorer, saaledes er det ogsaa naturligt, at man ikke paa Finantsomraadet kan etablere noget Nyt, begynde en ny Foranstaltning, et nyt Værk, et nyt Arbejde, uden at man faar Godkendelse af de Faktorer, som kan og bør være bestemmende for, om man bør slaa ind paa noget Nyt. Kan man ikke enes om det Nyh, bliver man ved det Gamle; dette har en Ret til at blive bestaaende, saa længe man ikke er enig om dets Forandring. Naar man tænker sig en saadan Ordning, saa vilde det blandt Andet føre dertil, at naar Thingene stille sig paa forskjellige Maader lige over for Føllesudvalgets Indstilling, vilde man have Hjemmel til at fortsætte den gamle Tilstand, men heller ikke videre; dette vilde ikke indeholde nogen Fare for hele Statsmaskineriet, det vilde blive ved at gaa, i hvert Fald i nogen Tid, og man vil kunne være sikker paa, at i Løngden vilde det ikke paa nogen Maade tilfredsstille Lodtagerne i Bevillingsmyndigheden, at man saaledes maatte lade det blive ved den ældre Tilstand, den ældre Finantslov. En saadan Ordning tror jeg derfor vilde indeholde et gavnligt Tryk, for saa vidt som det behøvedes, til at bevæge Lodtagerne i Bevillingsretten til at vise Smødetommenhed, saa vidt naturligvis som det stemmede med hver Enkelts Overbevisning. Man vilde paa denne Maade have Sikkerhed for, at Statsmaskineriet ikke gik i Staa, men man vilde tilige derved opnaa noget Andet, som vel ogsaa maa tillægges sin Vægt i politisk Henseende. Man vilde nemlig derved komme bort fra, at Finantsloven kunde benyttes som et Redskab i den politiske Kamp, og jeg tør vel nok tro, at man er kommen til den Er-